

Ankertsjerke, Oudega SWF

Algemeen

U bevindt zich in de **Ankertsjerke in Oudega**, de kerk stamt uit 1755. Uit dat jaar dateren ook de fraaie preekstoel en de gebrandschilderde ramen. De kerk biedt plaats aan ongeveer 230 kerkgangers en elke week is er een zondagse eredienst van de Protestantse Gemeente Oudega, waaronder ook de dorpen Idzega, Sandfirden, Wolsum, Greonterp, Blauwhuis en Westhem behoren. Bij de grote restauratie in 2000 is aan dit van oorsprong Hervormde kerkgebouw de nieuwe naam "Ankertsjerke" gegeven. Het Gereformeerde kerkgebouw aan de Breksdyk is gesloten en verkocht met woonbestemming.

Protestantse Gemeente Oudega(W)^{ca}

Historie

Al in 1132 was er sprake van een "capelle" op deze plaats, deze was van hout. Rond 1500 werd deze "capelle" vervangen door een kerk van steen met een **zadeldaktoeren**, deze kerk was gewijd aan de Heilige Martinus. Rond 1580 vond in Oudega de hervorming plaats. De huidige kerk dateert van 1755, in dat jaar werd namelijk ook de tweede kerk van steen vervangen, waarbij het eikenhouten gewelf werd hergebruikt en ook de zadeldaktoeren bewaard bleef. De zijmuren van de kerk zijn weer op de oude fundering van kloostermoppen gebouwd. In 1757 werd de toren hersteld en werd de kerk naar het oosten verlengd, deze verlenging is aan de binnenzijde duidelijk zichtbaar door de afwijkende gewelfconstructie. In 1868 is de zadeldaktoeren gesloopt en is er op de westgevel een houten toren met een met leien bedekte spits geplaatst, deze is nog steeds in tact.

De **eikenhouten preekstoel** is vervaardigd door Eite Tjebbes. De preekstoel heeft halve gewrongen kolommen en het afgehakte wapen van Grietman Juckema van Burmania op de voorzijde. In de loop der jaren zijn er verscheidene restauraties uitgevoerd, in de jaren zestig van de vorige eeuw werden hierbij diverse **grafzerken** ontdekt, om deze niet verloren te laten gaan hebben deze een plek in het koorgedeelte voor de preekstoel gekregen. Zo ook de altaarsteen met de vijf wijdingskruisjes, deze ligt onder de avondmaalstafel, deze steen is uit de twaalfde of dertiende eeuw. Andere stenen herdenken families die hier vroeger woonden, zoals het geslacht "Hoytema". Ook is er een merkwaardige steen uit 1585 van Rienk van Doiem met een bijzondere tekst (vertaald uit het Grieks): "In tranen kom ik hier, in tranen ga ik heen, bij velen is het leven meer tranen en gesteen. O beklaglijk geslacht, O Mense vol ellende dat o paarde kruipt en wederom moet enden". Ook zijn er stenen van RK geestelijken gevonden, waarop ze zijn afgebeeld met kelk en hostie. In 1987 zijn de **gebrandschilderde ramen** herplaatst, deze zijn gemaakt door Ype Staak in 1756. De ramen herinneren aan de Gedeputeerde Staten van Friesland en aan vroegere bestuurders uit deze omgeving. In 2000 is de laatste renovatie uitgevoerd en is het oude tongewelf weer zichtbaar geworden. Ook zijn bij deze restauratie de authentieke kleuren gebruikt voor op het gewelf en op het uit 1872 daterende **Van Dam-orgel**. Het orgel is een tweeklaviers instrument met aangehangen pendaal. Het is enige jaren geleden kleinschalig gerestaureerd door Flentrop en Zonen uit Zaandam maar zal binnen afzienbare tijd een grondiger restauratie moeten ondergaan, waarvoor momenteel wordt gespaard.

De **klok** van Oudega is van grote historische waarde. De klok is gegoten in 1623 door de klokkengieters F. Simon en A. Obertin, klokkengieters die afkomstig waren van Lotharingen. Het klokkenopschrift luidt MFS AOD LOREIN OLDEGAE (MFS staat voor Maitre Francois Simon). Het mechanische slingeruurwerk in de toren werd rond 1860 vervaardigd door S. Rodenburg uit Sneek. Het is een ouder type waarbij het gaande werk en het slagwerk achter elkaar geplaatst staan tussen drie a-symmetrische gietijzeren platines. Van deze uurwerken zijn slechts een klein aantal bekend. Het uurwerk heeft een zogenaamde schaarengang (het ankerrad heeft ronde pennen). Het vinden van mensen die voor het opwinden zorgen is niet altijd mogelijk, het uurwerk is daarom sinds meerdere jaren voorzien van een automatische gewichten opwindinstallatie. Het doopvont is gemaakt uit natuursteen met bronzen deksel door de heer Jan van Luyn uit Utrecht (1962). De zilveren doopschaal is een herinnering aan de doop van Samuele Jacoba Loos, zij werd op 10 januari 1936 gedoopt in deze kerk door haar vader, ds. Loos, destijds Hervormd predikant in Oudega.

